

Reptileshop Repticura

Ouddeelstraat 6a-23
8936 AX Leeuwarden
tel. 06-52563154 / 058-2804506
postadres: Utein 28
9244 AB Beetsterzwaag
KvK: 55730205
BTW nr: NL 089166486B01
www.repticura.nl
email: info@repticura.nl

BAARDAGAAM

Latijnse naam: Pogona vitticeps
Nederlandse naam: Baardagaam
Duitse naam: Bartagamen
Engelse naam: Bearded dragon

Wetgeving

U hoeft geen vergunning te hebben om een Baardagaam te houden of te verkopen. Het is wel verstandig om een administratie bij te houden met daarin de adressen van degene aan wie u dieren verkocht heeft als u nakweek krijgt. Bewaar ook het kassabonnetje van de winkel, zodat u na kunt kijken wanneer en waar welk dier gekocht is. De Australische wet op natuurbescherming verbiedt de export van inheemse dieren aldaar, praktisch alle Baardagamen in gevangenschap zijn nakweek. Sommige mensen proberen nog wel wat dieren uit Australië te smokkelen, maar de moeite die daarvoor gedaan moet worden weegt niet op tegen de winst die er mee te maken valt, tegenwoordig zijn gekweekte Baardagamen goedkoper dan wildgevangen dieren.

Uiterlijk

Een grof gebouwde hagedis met een driehoekige kop en sterke gespierde ledermaten. Het lichaam is iets afgeplat en het dier heeft een stekelig uiterlijk. De maximum lengte is ongeveer 55 centimeter, waarvan de helft staart. De grondkleur is zand- of zeemkleurig met een dubbele rij donkergekleurde vlekken op de rug. Op de buikzijde bevindt zich ook een aantal donkere, ronde vlekken. Baardagamen zijn in staat om tot op zekere hoogte hun lichaamskleur te veranderen, ze kunnen naar believen donkerder of lichter worden. Deze kleurveranderingen gaan gepaard met veranderingen van de gemoedstoestand van de Baardagaam. Ondanks zijn stekelige uiterlijk is de Baardagaam verrassend zacht om aan te voelen, de steekels zitten los in de huid en geven mee als je er overheen aait. Baardagamen zijn vooral bekend om hun vermogen hun "baard" op te zetten. Deze bestaat uit

een flap huid onder de onderkaak die met behulp van spierkracht en 2 botjes in de kaak geëxpandeerd kan worden, de baard is dik bezet met stekels. Als het dier opgewonden is kan de baard verkleuren naar een diep blauwzwarte kleur.

De baard wordt gebruikt om eventuele belagers af te schrikken en bij onderlinge gevechten tussen mannetjes. Vrouwtjes bezitten ook een baard, maar maken daar minder gebruik van. Baardagamen groeien snel en kunnen binnen anderhalf tot twee jaar volgroeid zijn. De dieren vervellen hun huid in stukken, niet in 1 geheel zoals bij slangen. De Baardagaam is tegenwoordig een van de meest gehouden hagedissensoorten te wereld, dit door het fijne karakter en handzame formaat van het dier.

Verspreidingsgebied

De Baardagaam leeft in de savannes en halfwoestijnen in oostelijk en zuidelijk Australië. Hij is voornamelijk een bodembewonende hagedis, maar kan ook erg goed klimmen. In het wild klimmen de mannelijke dieren op rotsen, omgevallen takken en weipalen om hun territorium te overzien. Jonge dieren klimmen ook vaak in bomen om aan roofdieren op de grond te ontkomen.

Het leefgebied van de Baardagaam kenmerkt zich door de afwezigheid van water, de dieren drinken voornamelijk dauwdruppels die zich „s ochtends op bladeren verzamelen.

Huisvesting

Baardagamen kunnen zowel alleen of samen gehouden worden. Het zijn namelijk solitaire dieren. Als u besluit om meerdere dieren te houden raden wij aan om twee vrouwtjes te houden. Twee mannen gaan hoogstwaarschijnlijk vechten om het territorium te verdedigen, ook als het broers van elkaar zijn.

Als u besluit om een koppel te houden (man en vrouw) raden wij u aan om twee vrouwen bij

een man te zetten. Indien ze met zijn tweeën worden gehouden kan de man namelijk door zijn paargedrag de vrouw uitputten.

Voor een koppel Baardagamen is een terrarium van minimaal 120 X 60 X 60 centimeter nodig.

Groter is altijd beter, zeker als er meer dan twee dieren gehouden worden. Het beste kan gebruik gemaakt worden van een terrarium met schuifruit en een vitrineslotje.

Geef de dieren in de zomer 12 tot 14 uur licht per dag zorg ervoor dat de dieren ook worden blootgesteld aan UV straling, dit kan met speciale lampen.

Het is dus raadzaam om in een Baardagamen terrarium een bron van UV verlichting aan te brengen. Deze kan bestaan uit een TL buis of een speciale spot. Beiden zijn in de reguliere terrariumwinkel te verkrijgen in verschillende maten en wattages. Voorbeelden zijn UV lampen van **Zoo Med** of **Repti Glo**. De intensiteit en wattage worden vooral bepaald door de hoogte van het terrarium.

De temperatuur moet ongeveer rond de 28 graden Celsius zijn. Zorg voor een plek waar de dieren zich kunnen opwarmen (liefst 2 plekken, in verband met territoriumdrang). Deze warme plekken mogen 40 tot 45 graden Celsius warm zijn.

De bak kan verwarmd worden met spots van bijvoorbeeld **exo terra** (40 of 60 watt).

De warmteplekken moeten aan 1 kant van de bak gemaakt worden, dit om een temperatuur gradatie te verkrijgen, zo kan de hagedis zelf kiezen op welke plek hij gaat liggen.

In de winter moet de temperatuur iets verlaagd worden, hierop wordt later teruggekomen in het hoofdstuk Winterslaap.

Om de dag mag de bak licht gesproeid worden, ook de dieren zelf mogen besproeid worden, zij zullen de waterdruppels gretig oplikken, zorg voor voldoende ventilatie in het terrarium, zodat, na het sproeien, het terrarium weer snel opdroogt.

Inrichting

Het substraat (bodembedekking) voor Baardagamen kan het beste bestaan uit grof zand, of “Calci-zand” Dit laatste is een product dat volledig verteerbaar is en ook voor een goede calcium huishouding zorgt (zie hoofdstuk Voedsel). De bodembedekking moet ongeveer 5 tot 10 centimeter diep zijn, zodat de dieren er ook in kunnen graven.

In het terrarium moeten een aantal grote stenen aanwezig zijn, in ieder geval onder de lamp die voor de warmte moet zorgen. Als de temperatuur van de steen niet hoog genoeg oploopt kan de stapel stenen wat hoger gemaakt worden. Let wel op dat de dieren zich niet aan de lamp kunnen branden.

Het is overigens beter om twee warmteplekken te maken, dit om concurrentie tussen de dieren

onderling te voorkomen.

Een flinke tak om op te klimmen word ook gewaardeerd, mannetjes kijken vanaf hoge plaatsen in de bak graag uit over hun territorium.

Een waterbak mag niet ontbreken, hoewel Baardagamen van nature niet gewend zijn om stilstaand water te drinken willen ze soms toch een slokje nemen. Zorg voor een waterbak waar 1 Baardagaam in kan liggen, soms willen ze wel eens een “bad” nemen.

Planten, zowel echte als kunstplanten, in de bak zijn af te raden. Levende planten worden opgegeten en kunstplanten moeten het vaak ook ontgelden in een terrarium met Baardagamen.

Met stenen en stukken hout kan een terrarium ook mooi en natuurlijk aangekleed worden.

Probeer in de bak een aantal verstopplaatsen of barrières te creëren die de dieren de mogelijkheid geven elkaar even uit het zicht te zitten, dit voorkomt stress en is beter voor de gezondheid van uw Baardagaam.

Zet alle inrichtingsmaterialen goed vast!

Baardagamen zijn behoorlijke geweldenaars. Bij territorium gevechten en paringen gaat het er soms ruig aan toe. De dieren graven ook graag, zorg ervoor dat ze niet onder stenen kunnen graven waardoor deze gaan verzakken of vallen met alle gevolgen van dien.

Hanteren

Baardagamen bijten zelden als men ze probeert te hanteren. Ze kunnen, als het moet, echter stevig bijten. De dieren hebben wel scherpe nagels waar ze u (per ongeluk) mee kunnen krabben. Knip de nagels van uw Baardagaam niet! Als het dier genoeg mogelijkheden heeft om te klimmen slijten ze vanzelf.

Het spreekt voor zich dat jonge dieren minder vaak gehanteerd kunnen worden dan volwassen dieren, haal volwassen Baardagamen ook niet te vaak uit hun bak. Hoewel sommige dieren soms om aandacht vragen is het niet best voor de gezondheid van uw Agaam om constante temperatuurswisselingen te ondergaan.

(Van 35 graden Celsius in het terrarium naar 18 graden Celsius in uw huiskamer is een flink verschil!).

Deze temperatuurswisselingen kunnen onder andere in longontsteking resulteren.

Laat Baardagamen ook nooit los door uw huis lopen, op de vloer van een kamer tocht het altijd een klein beetje, dit kan ook zorgen voor gezondheidsproblemen.

Als u uw Baardagaam wil hanteren, ondersteun het dier dan zoveel mogelijk met uw handen.

Til een dier nooit aan de nek, poten of staart op!

De staart van een Baardagaam kan overigens niet zo makkelijk afbreken als die van sommige andere hagedissen, de staart kan echter wel afbreken. Een eenmaal afgebroken staart groeit ook niet meer aan.

Voedsel

Plantaardige voeding

Baardagamen zijn alleseters, ze eten zowel dierlijk als plantaardig materiaal. Verschillende plantensoorten kunnen gegeven worden, voer onder andere:

Alle soorten fruit zijn geschikt voor de baardagaam, alleen citrusvruchten met mate aanbieden.

Vrijwel alles kan gegeven worden. Alleen met koolsoorten moet worden uitgekeken omdat deze darmgassen en problemen aan de schildklier door jodium tekort kunnen veroorzaken.

Ook groente die oxaalzuren bevatten (zoals wortelen, broccoli, peterselie en spinazie) moeten met mate of liever helemaal niet worden gegeven. Oxaalzuren onttrekken calcium uit het lichaam. Let ook op met sla, dit bevat door cultivering van groente te weinig voedingsstoffen voor reptielen.

Ook wilde planten zoals weegbree, paardebloemblad en klaver kunnen gevoerd worden, pluk deze op een plek waar geen insecticiden gebruikt worden en waar geen verkeer langskomt

(wegbermen en parkeerplaatsen moeten gemedend worden).

De kiemen van linzen, tarwe, zonnebloem en dergelijke zijn goede voeding, deze zijn te verkrijgen in winkels voor natuurvoeding.

Probeer zo veel mogelijk te variëren geef uw Baardagaam liefst iedere dag iets anders te eten. Veel Baardagamen ontwikkelen een bepaalde voorkeur voor sommige groenten en fruit, vaak zijn bittere groenten favoriet

Voer de groenten in een bak of schaal waar de dieren niet te veel uit kunnen morsen, vaak willen de Baardagamen nog wel eens in hun voedsel graven op zoek naar de lekkerste hapjes, dit resulteert in een hoop groenvoer naast de bak, wat weer veel schoonmaakwerk oplevert. Reptielen en andere dieren hebben calcium en fosfor nodig voor de opbouw van botten en eieren.

Calcium en fosfor krijgen de dieren in het wild via de voeding binnen.

Planten bezitten een redelijke hoeveelheid fosfor, maar (meestal) te weinig calcium, planten moeten dus altijd bepoederd worden met een calcium supplement zoals **Repti vit.**

Om calcium te verwerken tot een bruikbare bouwstof voor botten en eierschalen is vitamine D3 nodig.

Deze vitamine wordt aangemaakt in de huid onder invloed van UV stralen.

Naast de bestraling met UV verlichting is het verstandig om 1 X per week vitamine D3 door het water van de Baardagaam te doen en het dier hier mee te sproeien.

Dierlijke voeding

De dierlijke voeding kan onder andere bestaan uit krekels, sprinkhanen, meelwormen, andere insecten en kleine zoogdieren.

Krekels zijn in verschillende maten te koop in terrariumspeciaalzaken, probeer krekels te voeren die ongeveer eenderde zo groot zijn als de bekbreedte van de hagedis.

Krekels zijn ware ontsnappingskunstenaars en als ze eenmaal los in huis lopen zijn ze lastig te bestrijden, voer precies zoveel dat uw Baardagaam ze allemaal opeet.

Houd er rekening mee dat naarmate uw Baardagaam groeit de voeding ook aangepast moet worden, u zult meer en grotere dieren moeten gaan voeren.

Zorg ervoor dat er 's nachts ook een beetje groente en fruit aanwezig is. Als er te veel krekels in de bak achterblijven wil het wel eens gebeuren dat hongerige krekels 's nachts aan uw Baardagaam beginnen te eten, een schaalje groenvoer voorkomt dit.

Sprinkhanen zijn over het algemeen in 2 verschillende maten te verkrijgen: klein en groot.

Grote sprinkhanen zijn zeer geschikt om te voeren aan Baardagamen, deze dieren ontsnappen niet en knagen ook niet aan uw hagedis. De volwassen sprinkhanen bezitten wel "sporen", deze bestaan uit een krans van scherpe stekels aan de achterpoten die de inwendige organen van uw Baardagaam kunnen beschadigen. Voer het liefst de kleinere maat sprinkhaan aan uw Baardagaam.

Meelwormen worden ook graag gegeten. Echter, deze dieren bezitten weinig voedingswaarde en kunnen dus niet als hoofdvoer gebruikt worden. Het eten van teveel meelwormen kan leiden tot vetzucht en calcium tekorten, ook kunnen de dieren er soms obstipatie (darmverstopping) van krijgen.

Naast meelwormen kunnen aan grote Baardagamen ook Moriowormen gegeven worden. Voer deze, net als meelwormen, met mate. Let erop dat Moriowormen ook gemeen kunnen bijten. Wasmotten en vooral hun larven zijn een goede voeding voor dieren die net een periode slechter gegeten hebben of ziek zijn geweest. De larven van de wasmot zijn erg rijk in suiker en vet.

Naast een grote hoeveelheid verschillende insecten willen volwassen Baardagamen wel eens een stukje rauw vlees of een baby muisje van een pincet eten. Voer dit ook met mate.

Let op! Als u insecten voert die u zelf buiten gevangen hebt mijd dan grote motten, vlinders en vuurvliegjes, sommige van deze dieren kunnen giftig zijn.

De voedseldieren die in de terrariumwinkels te koop zijn, zijn wat eenzijdig gevoerd, en moe-

ten dus altijd bepoederd worden met een calcium fosfor supplement, zoals bijvoorbeeld Repti Vit.

Winterslaap

Het leefgebied van de Baardagaam is onderhevig aan seizoenswisselingen, de dieren maken ieder jaar een winter mee. Deze winters zijn in Australië uiteraard milder dan de winters hier. Voor de gezondheid van de hagedis is het van belang dat het dier in winterslaap gaat.

Vaak willen de hagedissen tijdens de wintermaanden slecht eten en als de temperatuur hoog blijft verlopen de lichaamsprocessen gewoon door, de hagedis zal vermageren omdat het dier meer energie verbruikt dan dat het via de voeding binnenkrijgt.

Naast de gezondheidsproblemen die kunnen ontstaan is de winterslaap ook van invloed op de vruchtbaarheid van de Baardagamen, tijdens de winterperiode rijpen de eitjes van het vrouwtje en wordt er bij het mannetje sperma aangemaakt.

(Overigens is het correcter te spreken over “winterrust” daar de dieren niet echt slapen, maar meer in een semi-verstarde toestand zijn, de lichaamsprocessen verlopen traag, maar het dier is wel bij kennis)

De Baardagaam kan in de wintermaanden gehouden worden op een temperatuur van ongeveer 20 tot 25 graden Celsius. Bij deze temperatuur wordt er minder gegeten door de dieren en slapen de Baardagamen veel.

Probeer in de wintermaanden de verlichting terug te brengen van 12 tot 14 uur naar 8 tot 10 uur. Begin in November geleidelijk met het terugbrengen van de verlichting, tot in December het licht nog maar 10 uur aan is.

Eind Januari kan de verlichtingsduur weer omhoog, zo ook de temperatuur tot, in het begin van Maart, alles weer bij het oude is.

Baardagamen eten nog een klein beetje in de winterperiode, zorg ervoor dat er ten alle tijden een bakje met groente en fruit aanwezig is, beperk het voeren van krekels tot een minimum.

Ook moet er altijd vers water voor het dier aanwezig zijn.

Dieren jonger dan 2 jaar en dieren die niet helemaal op conditie zijn kunnen het beste gewoon op normale temperaturen gehouden worden gedurende de wintermaanden, deze moeten goed gevoerd worden.

In het wild gaan deze dieren wel in winterrust, maar een groot percentage jongen en verzwakte dieren overleefd dat niet...

Als er dieren tijdens de winterperiode ernstig vermageren, zet ze dan onmiddellijk apart en geef ze weer een “normale” temperatuur. Voer de dieren vervolgens een aantal weken flink, zodat de dieren aangesterkt het nieuwe seizoen in gaan, en eventueel het volgende jaar in winterslaap kunnen.

Voortplanting

Na de winterperiode breekt de paartijd aan voor de baardagamen.

Als u met uw dieren wil gaan kweken kan dit uiteraard alleen als u dieren heeft van verschillende geslachten.

Bij jonge Baardagamen is het erg moeilijk te bepalen of het dier mannelijk of vrouwelijk is. Gelukkig is het bij oudere dieren niet zo moeilijk.

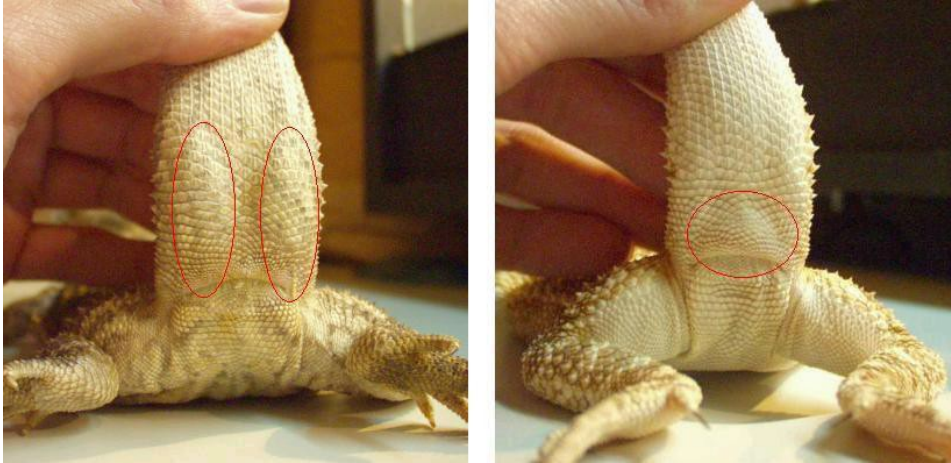
Mannelijke Baardagamen zijn vaak forser dan vrouwtjes, de kop is grover van bouw en de dieren gedragen zich dominant tegenover anderen. De baard wordt vaak opgezet en de dieren knikken veel met hun kop.

Vrouwtjes zijn dus uiteraard iets fijner gebouwd en knikken minder met hun kop, maar zwaaien met hun voorpoten.

Kopknikken is een teken van dominantie, het zwaaien met de voorpoten een teken van onderdanigheid.

Mannelijke dieren hebben vergrote poriën op hun dijbenen (Femoraal poriën) en op hun anaalschub (Preanaal poriën), bij de vrouwtjes zijn deze poriën ook wel aanwezig, maar vaak zijn ze moeilijk te vinden.

De mannelijke baardagaam kan zich bedienen van 2 geslachtsorganen, een links en een rechts. Deze geslachtsorganen heten hemipenis, als alletwee de organen bedoeld worden spreekt men over hemipenes. De hemipenes liggen verborgen in de basis van de staart. Bij een volwassen mannelijke baardagaam zijn de hemipenes te zien als 2 bulten in de staart, bij de vrouwtjes ontbreken deze bulten uiteraard.

Bij het mannetje (links) zijn duidelijk 2 bulten in de staartbasis te zien (omcirkeld) bij het vrouwtje zijn deze afwezig en is er 1 bult te zien waar de staartspieren aanhechten (omcirkeld). In de lente worden de mannetjes agressief dominant naar elkaar en naar de vrouwtjes. Er zullen enkele paringen plaatsvinden. Deze worden vaak door de eigenaar over het hoofd gezien, het paren is een korte aangelegenheid bij Baardagamen.

Als een mannetje te dominant wordt naar een ander mannetje of vrouwtje is het beter een van de dieren tijdelijk in een andere bak onder te brengen, waar het dier in alle rust kan eten en dergelijke.

Het mannetje kan het vrouwtje tijdens de paring in bedwang houden door haar in de nek te bijten, dit resulteert vaak in kleine wondjes en lidtekens. Zolang de wonden niet geïnfecteerd raken hoeft u daar niets aan te doen.

Ongeveer 60 dagen na de paring legt het vrouwtje haar eieren. Om haar deze mogelijkheid te geven voorziet u haar van een bak met daarin vochtig materiaal; zand, turf of vermiculiet.

Zorg ervoor dat deze tenminste 10 centimeter diep is zodat ze haar eieren goed kan begraven. Houd er rekening mee dat de legbak in het terrarium word geplaatst zodra u de dieren uit winterslaap haalt. De paringen gebeuren vaak als u niet kijkt en zo kunt u het paarmoment over het hoofd zien en de legbak niet op tijd verstrekken. Als het drachtige vrouwtje niet de mogelijkheid heeft om haar eieren kwijt te kunnen kan dat resulteren in ernstige gezondheidsproblemen.

Een gezond vrouwtje kan wel tot 30 eieren per legsel produceren!

Houd er rekening mee dat een gezond vrouwtje meerder legsels per jaar kan produceren met tussenpozen van een maand.

Als de eieren gelegd zijn moeten ze overgebracht worden naar een broedstoof.

Graaf de eieren voorzichtig uit en draai de eieren niet, reptieleneieren bezitten geen hagelsnoeren die de dooier recht houden, en draaien van het ei kan resulteren in de dood van het embryo.

De eieren moeten in een bakje met vochtig vermiculiet (verkrijgbaar bij de meeste terrariumzaken) half ingegraven worden.

Dit bakje word in de broedstoof gezet op een temperatuur van ongeveer 28 graden Celsius Na een 60 tal dagen komen de eieren uit.

Houd de temperatuur rond de eieren goed in de gaten!

De jonge Baardagamen moeten gehouden worden in kleine groepjes, de terraria moeten in het begin vrij kaal gehouden worden: een ondiepe waterbak en een enkele steen.

Verstopplekken zijn in het begin onnodig, de krekels verschuilen zich daar en de Baardagaampjes graven zich liever in in het bodemmateriaal.

Jonge Baardagamen kunnen niet zwemmen en er zijn gevallen bekend van Baardagaampjes die verdronken in anderhalve centimeter diep water, houd hier rekening mee!

Voer de dieren zoveel als ze opkunnen, ongeveer 3 tot 4 keer per dag. Let erop dat er niet te veel krekels ontsnappen, teveel krekels kunnen een gevaar vormen voor de kleine baardagaampjes.

Snij het fruit en groente in kleinere stukken.

Sproei de Baardagaampjes ook iedere dag, zorg ervoor dat ieder dier een beetje drinkt.

Een jonge Baardagaam net uit het ei.

Wees erop bedacht dat ieder dier aan zijn trekken komt, als een Baardagaampje niet aan eten toe- komt kan deze het beste apart geplaatst worden zodat hij niet om voedsel hoeft te concurreren met sterkere broertjes of zusjes.

Na een maand of 2 kunnen de dieren naar hun nieuwe eigenaar.

Kleurslagen

Baardagamen worden tegenwoordig in een aantal verschillende kleurvormen gekweekt. Deze kleuren zijn van nature al aanwezig in sommige bloedlijnen, en worden door selectief fokken veredeld.

De kleuren zijn in mindere mate genetisch gebonden, dat wil zeggen dat als u een jong koopt van een koppel “Sandfire” ouders (helemaal rode Baardagamen) dat het jong niet perse rood hoeft te worden.

(De kleur “Sandfire” is een geregistreerd handelsmerk van de Sandfire Dragon ranch, deze instelling heeft jaren geleden de eerste Baardagaam van deze kleurvorm gekweekt.)

Kleuren worden verder nog beïnvloed door de hoeveelheid UV verlichting en vitamines die een dier krijgt.

Er zijn knalrode Baardagamen, gele dieren, gele dieren met groene vlekken en ga zo maar door, en er komen steeds meer kleurvormen bij

Een aantal jaren geleden zijn de eerste albino Baardagamen gekweekt, deze zijn witgeel met rode ogen.

Tegenwoordig worden er ook leucistische Baardagamen gekweekt, deze vorm is sneeuwwit met blauwe ogen en kleurloze nagels

Sommige liefhebbers hebben onlangs de “normale Baardagaam (*Pogona vitticeps*) met de Dwergbaardagaam (*Pogona henrylawsoni*) gekruist. Het spreekt voor zich dat deze praktijken nergens toe lijden en het gevaar bestaat dat, als de Baardagaam ooit bedreigd word in zijn natuurlijke bestaan, er geen “pure” dieren meer over zijn, maar dat beide populaties vervuild zijn met elkaars genen.

Zorg ervoor dat u er zeker van bent dat u in het bezit bent van 2 Baardagamen van dezelfde soort, voordat u gaat kweken.

Ziektes

Uiteraard kan uw nieuwe huisdier ook ziek worden, net als ieder ander dier. Alle mogelijke ziektes in deze caresheet beschrijven is onmogelijk.

Als u twijfels heeft over de gezondheid van uw dier, neemt u dan contact met ons op, misschien kunnen wij u helpen, zoniet dan verwijzen wij u door naar een dierenarts die gespecialiseerd is in

het behandelen van reptielen en amfibieën.

Aanwijzingen voor mogelijke ziekten kunnen zijn:

Lusteloos gedrag, slechte eetlust en weinig bewegen (bij een normaliter actief dier) Moeilijk ademen, met de bek open ademhalen, dit kan wijzen op luchtweginfecties. Afwijkende ontlasting, diarree, abnormaal ruikende ontlasting, of helemaal geen ontlasting.

Deze symptomen kunnen wijzen op een besmetting met darmparasieten of een bacteriële ontsteking

Braken of regurgiteren (opgeven) van voedsel

Kleine rode of zwarte spinachtige beestjes die over uw dier lopen. Dit zijn mijten, deze diertjes voeden zich met het bloed van uw huisdier en moeten zo snel mogelijk bestreden worden.

(Let op! Ziektes kunnen zich ook op andere manieren uiten, als uw huisdier ander gedrag vertoont dan wat hierboven beschreven is, laat het ons even weten, wij kunnen u misschien verder helpen en u eventueel doorverwijzen naar een dierenarts.)